

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКМОЛА ОБЛЫСЫНЫҢ
ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ

АККОЛ АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ

ЗАҢДЫ ТҮЛҒАНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚАЙТА ТІРКЕУІ ЖҮРГІЗІЛДІ

2019 ж. 05. 08 күні

Куәлік № 24-1902-02-М.М.

Алғашқы тіркелген күні 22.12.1999

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКМОЛА ОБЛЫСЫНЫҢ
ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ

АККОЛ АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ

ЗАҢДЫ ТҮЛҒАНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚАЙТА ТІРКЕУІ ЖҮРГІЗІЛДІ

2019 ж. 05. 08 күні

99124000428

Алғашқы тіркелген күні 22.12.1999

Ақмола облысы әкімдігінің
2019 жылғы 11 наурыздағы
№ А-3/111 қаулысымен
бекітілді

Ақмола облысы білім басқармасының «Ақкөл ауданы,
Урюпинка ауылы, «Балабақша-мектеп-интернат» арнайы кешені»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
ЖАРҒЫСЫ

1. Жалпы ережелер

1. Ақмола облысы білім басқармасының «Ақкөл ауданы, Урюпинка ауылы «Балабақша-мектеп-интернат» арнайы кешені» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – мемлекеттік мекеме) білім беру, тәрбиелеу функцияларын жүзеге асыру үшін, коммуналдық мемлекеттік мекеменің ұйымдастырушылық-құқықтық нысанында құрылған, заңды тұлғаның мәртебесіне ие болған, коммерциялық емес ұйым болып табылады.
2. Мемлекеттік мекеменің түрі: коммуналдық.
3. Ақмола облысының әкімдігі мемлекеттік мекеменің құрылтайшысы болып табылады (бұдан әрі – Құрылтайшы).
4. «Ақмола облысының білім басқармасы» мемлекеттік мекемесі тиісті саланың уәкілетті органы (бұдан әрі – тиісті саланың уәкілетті органы) болып табылады.
5. Мемлекеттік мекеменің атауы: Ақмола облысы білім басқармасының «Ақкөл ауданы, Урюпинка ауылы «Балабақша-мектеп-интернат» арнайы кешені» коммуналдық мемлекеттік мекемесі.
6. Мемлекеттік мекеменің тұрған жері: индексі 020112, Қазақстан Республикасы, Ақмола облысы, Ақкөл ауданы, Урюпинка ауылы, Мұхтар Әуезов көшесі, 1-үй.

2. Мемлекеттік мекеменің заңды мәртебесі

7. Мемлекеттік мекеменің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дербес балансы, банктерде шоттары, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және мемлекеттік тілде мемлекеттік мекеменің атауы жазылған бланкілері мен мөрі болады.
8. Мемлекеттік мекеме басқа заңды тұлғаны құра алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды.

9. Мемлекеттік мекеме өзінің міндеттемелері бойынша өзінің кепілдігіндегі ақшамен жауап береді. Мемлекеттік мекемеде ақша жеткіліксіз болған кезде оның міндеттемелері бойынша Қазақстан Республикасы немесе әкімшілік-аумақтық бірлік тиісті бюджет қаражатымен субсидиялық жауапты болады.

10. Мемлекеттік мекеменің азаматтық-құқықтық мәселелері, олардың Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің аумақтық қазынашылық бөлімшелерінде міндетті тіркелгеннен кейін күшіне енеді.

3. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні мен мақсаттары

11. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларды білім алу мүмкін емес болып табылатын арнайы жағдайлармен, техникалық құралдармен, медициналық және басқа да қызмет көрсетулермен, арнайы бағдарламалар және әдістермен, диагностика мен кеңес берумен қамтамасыз ету болып табылады; 2 жастан 18 жасқа дейінгі жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалардың білім алуына, тәрбиеленуіне, өмір сүруіне қолайлы жағдайларды тудыру қызметінің мәні болып табылады.

12. Мемлекеттік мекеме қызметінің мақсаты балалардың жас және жеке ерекшеліктеріне сәйкес, психикалық және физикалық қасиеттерінің жан-жақты дамуы, денсаулықты сақтау және нығайту мақсатында оңтайлы жағдайларды тудыру, мектепке дейінгі, бастауыш және орта жалпыға білім берудің негізгі бағдарламасын жүзеге асыру, тәрбиеленушілердің және ерекше білім беру қажеттілігі бар оқушылардың әлеуметтік-еңбектік саласында және қоғамға бейімделуі.

13. Мемлекеттік мекеме мақсатқа жету үшін келесі қызмет түрлерін жүзеге асырады:

- мемлекеттік білім беру қалыптары шегінде білім беру қызметтері қамтамасыз ету;

- тәрбиелену мен білім беру үшін қажетті жасау, мамандықты таңдауда көмек көрсету және жеке дара өмір сүруге дайындау;

- білім алушылардың, өмір сүру және тұрмыстық үрдісін психофизикалық ерекшеліктеріне қарай ұйымдастыру;

- жетім балалардың ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалардың денсаулықтарын, құқықтарын және мүдделерін қорғауды орындау;

- тұлғаның рухани-адамгершілік және физикалық мүмкіндіктерін ашуға, адамгершіліктің мықты негіздерін құру және салауатты өмір салтын ұстануды қалыптастыруда білім беру мекемесінің жұмысын ұйымдастыру;

- озат тәжірибені және де білім берудің заманауи технологиясын тарату мен оқу;

коммуналдық мемлекеттік мекемесінің оқу-тәрбиелік үрдісін талдауды жүзеге асыру, оның жетулінің болашағы мен тенденциясын жоспарлау;

жоғары органдарда бекітуден өткізу үшін, қаржыландыруды, техникалық жабдықтау, материалдық және базасының нығайтын есепке алумен, оқу мекемесін ұстау бойынша ұсыныстарды дайындау мен еңгізу;

медициналық, психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру, ақысыз (тегін) тамақтандыру, демалдыру және басқа да жеке басты мүдделері бойынша (оқу, еңбек) оқытуды ұйымдастыру;

коммуналдық мемлекеттік мекемесінің білім алушыларымен, ұжыммен емдеу-сауықтыру және алдын алу шараларын жүзеге асыру;

нақты мәселелеріне байланысты, әлеуметтік қолайсыздықтан, кәмелетке толмаған жасөспірімдерді психологиялық, педагогикалық, заңды мәселелері бойынша кеңес беру, балалар мен жасөспірімдерге әлеуметтік-психологиялық мінездемелер жасау, мекеменің білім алушыларымен оларды күйзелтетін өзекті мәселелерді, психологиялық күзеліс деңгейін шешу мақсатында жекеше әңгімелесулер өткізуге, оларды шешуге бағытталған көмек көрсету, педагогикалық түзеу және медико-әлеуметтік бейімдеу мен ақтау;

алғашқы медициналық-санитарлық көмектің мемлекеттік мекемесінің, дәрігерлік амбулаторияның оқушылары, балалардың жалпы сөйлеу жағынан жетілмеуін түзеу, логопедтік дефектологиялық көмек көрсету;

жеке бағдарлама бойынша кеңесші-педагогтардың көмегімен оқу мекемесінде сабаққа қатысу мүмкіндігіне көмек көрсету;

ата-анасының қамқорлығынсыз, жетім қалған балаларды тәрбиелеу үшін отбасылық жағдайға жақын салада тәрбиелеуге жағдайлар жасау;

жалпы кәсіптік білім беру, тәуелсіз өмірге дайындық;

шығармашылық қасиеттері жетілген, нарықтық экономика жағдайларында өндірістік және қоғамдық қарым-қатынасы жетілдіруге алғыр балаларды тәрбиелеу;

педагогикалық жұмысшыларды оқу-әдістемелік құжаттамаларды және әдістемелік көмек көрсету, оларды ұйымдастыру мен біліктілікті жоғарлату мақсатында кәсіби қайта даярлау.

14. Мемлекеттік мекемеде білім беру қызметтері үлгілік арнайы оқу бағдарламалары мен оқу жоспарлары негізінде әрбір ұйымда бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларымен жүзеге асырылады. ПМПК ұсынымдарын ескере отырып айқындалатын арнайы білім беру ұйымының жұмыс ерекшелігін, сондай-ақ білім алушылар мен тәрбиеленушілердің даму ерекшеліктерін ескере отырып, жұмыс жоспарлары мен бағдарламалары әзірленеді.

Оқу жұмыс, жеке жоспарлар мен бағдарламалар педагогикалық кеңесте қаралады және білім беруді басқару органының келісімі бойынша ұйымның басшысы бекітеді.

15. Мемлекеттік мекемеге барлық күнтізбелік жыл бойы 6 жастан 18 жасқа дейінгі тұлғалар қабылданады:

- 1) психикалық және сөйлеу тілі даму тежелісі бар балалар;
- 2) жеңіл ақыл-ой кемістігі бар балалар;
- 3) үш жастан кейін пайда болған инфекциялық, улы, травматикалық және басқа да аурулармен шартталған зерде жеткіліксіздігі (жеңіл ақыл-ойы кемістігіне теңелген) бар балалар;
- 4) эпилептикалық, шизофрениялық ақыл-ой әлсіздігімен, жеңіл ақыл-ой кемістігіне теңелетін зерде жеткіліксіздігі бар аутистикалық спектр бұзылыстары бар балалар;
- 5) орташа ақыл-ой кемістігі бар және оған теңелген әр түрлі генездегі зерде жеткіліксіздігі бар балалар;
- 6) зерде бұзылыстарымен қатар аутистикалық спектрлық бұзылыстары бар балалар қабылданады;
- 7) психологиялық дамулары және интеллектуалды бұзушылықтары бар жетім балалар, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар, арнайы білім беру қажеттіліктері бар балалар.

Оқушыларды мемлекеттік мекемеге қабылдау «Мүгедектігі бар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеуді қолдау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес тиісті саланың уәкілетті органының басшылығына психологиялық-педагогикалық кеңес беру қорытындысына сәйкес ата-анасының жазбаша келісімі (өтініші).

Мемлекеттік қызмет көрсету «Арнайы жалпы білім беру оқу бағдарламалары бойынша мүмкіндіктері шектеулі балалардың арнайы білім беру ұйымдарына оқуы үшін қажетті құжаттарды қабылдау» мен енгізу тиісті құжаттарды тапсырғаннан соң мемлекеттік мекемені тегін түрде жүзеге асырылады. Мемлекеттік қызмет көрсетудің нәтижесі – арнайы білім беру ұйымына тіркеу туралы бұйрық немесе қажетті құжаттар топтамасының жоқ болу туралы жазбаша бас тарту болып табылады.

16. Білім беру процесін ұйымдастыру оқу жоспарына, арнайы оқу бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады және жылдық күнтізбелік оқу жоспарымен және сабақ кестесімен регламенттеледі.

17. Мемлекеттік мекемесінде оқыту мен тәрбиелеу мемлекеттік және орыс тілдерінде жүзеге асырылады.

18. Арнайы білім беру ұйымдарының педагогтары қажет болғанда каникул кезінде балаларға арналған түзету сабақтарын ұйымдастыру мәселелері бойынша заңды өкілдер үшін консультациялар өткізеді.

19. Сыныптардың және тәрбиелеу топтарының толықтығы мемлекеттік мекеме қызметінің үлгілік ережелеріне және санитарлық ережелеріне сәйкес қалыптастырылады.

Мемлекеттік мекемеде ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларды тәрбиелеу және оқытудың арнайы бағдарламаларын жүзеге асыру балалардың психикалық және физикалық дамудың келесі кезеңдерін қамтиды:

- 1) бірінші кішкентай топ- 2-3 жастағы балалар;
- 2) екінші кішкентай топ – 3-4 жастағы балалар;

- 3) орта топ – 4-5 жастағы балалар;
- 4) үлкен топ – 5-6 жастағы балалар;
- 5) мектепке дайындау сыныбы – 6-7(8) жастағы балалар.

«Балабақша-мектеп-интернат» арнайы кешендерінде мектепалды даярлық сыныбына оқуға даярлығы жеткіліксіз деңгейдегі балалар қабылданады. Бірінші сыныпқа жетіден тоғыз жасқа дейінгі балалар қабылданады. Тиісті материалдық-техникалық және оқу-әдістемелік жағдайлар болған кезде зерде бұзылыстары бар балаларға "балабақша-мектеп-интернат" арнайы кешендерде тереңдетілген еңбек даярлығы бар оқу-өндіріс кабинеттері ұйымдастырылады.

Еңбек түрлері бойынша топтарды жасақтау дәрігердің ұсынымдары негізінде оқушылардың психофизикалық жай-күйі мен мүмкіндіктерін ескере отырып жүзеге асырылады.

Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау бойынша факультативтік сабақтарды өткізу кезінде сынып екі топқа бөлінеді.

Қоғамдық пайдалы өндірістік еңбекті ұйымдастыру кезінде 5 сыныптан бастап сынып оқушылардың еңбек дайындығының бейіндерін есепке ала отырып топтарға бөлінеді.

Бесінші сыныптан бастап кәсіптік-еңбекке баулу бойынша, ал ақыл-есі кеміс балалар үшін төртінші сыныптан бастап білім алушылар екі топқа бөлінеді.

Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың оқуы білім алушының жетістіктерінің талдауын ескере отырып, жартыжылдыққа құрылған жеке бағдарламаға сәйкес жүзеге асырылады.

Педагогикалық кеңестің шешімі бойынша жеңіл және орташа деңгейдегі ақыл-ой кемістігі бар балалар бірігіп оқытылады.

20. Сабақ кестесін әкімшілік әзірлейді және арнайы білім беру ұйымының басшысы бекітеді.

Санитарлық ережелерінің талабы бойынша сабақ кестесінде оқу және жеке түзету сабақтарының күн сайынғы сапы, ұзақтығы және реттілігі көрсетіледі.

21. Сабақтардың ұзақтығы белгіленген нормаларға сәйкес келеді және сағат 8-ден кейін басталады.

22. Оқу жылының ұзақтығы:

0-сыныптарда – 32 оқу аптасы;

1-сыныптарда – 33 оқу аптасы;

2-9(10)-сыныптарда – 34 оқу аптасын құрайды.

23. Демалыс уақытының ұзақтығы жалпы білім беру мекемелерінде көрсетілген мерзіміне сәйкес белгіленеді. Нәлдік, бірінші сыныптардағы оқушылар үшін оқу жылы ағымында қосымша жұмалық демалыс беріледі. Мемлекеттік мекемедегі мерекелердің ұзақтығы жалпы білім беру мекемелерінде қолданылатын шарттарға сәйкес құрылған. Мектепке дейінгі және бірінші сынып оқушылары үшін оқу жылында қосымша апта сайынғы демалыс ұйымдастырылады.

Мектепке дейінгі сыныптағы сабақтың ұзақтығы - 30 минут, бірінші

сыныптың бірінші жартысында - 35 минут, бірінші сыныптың екінші жартысы және барлық кейінгі сабақтар - 40 минут.

Барлық сабақтар бойынша білім беру қызметі бес күндік жұмыс аптасында сенбі және жексенбі күндері демалыс күндерімен ұйымдастырылады. Оқу үдерісі баланың психологиялық, медициналық, педагогикалық және клиникалық зерттеу деректері бойынша анықталған дифференциалды және жске көзқарас принциптері негізінде жүзеге асырылады.

24. Мемлекеттік мекемеде арнайы мамандықты меңгеру базалық жалпы білім берудің жалпы білім беру бағдарламалары түлектердің міндетті түрде қорытынды аттестациясымен аяқталады, прогресстің үздіксіз мониторингіне арналған үлгілік ережелерге, бастауыш, негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарындағы аралық және қорытынды аттестаттауға сәйкес жүргізіледі.

Мекемеде оқыту екі кезеңнен тұратын еңбекке баулу пәні бойынша аттестациясымен (емтиханмен) аяқталады: тәжірибелік жұмыс пен ауызша түрде емтихан тапсыру. Білім алушылар аттестациядан денсаулық жағдайлары бойынша тек Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігімен және Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министірлігімен белгілеген тәртіппен босатулы мүмкін.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министірлігінің бұйрығына сәйкес мемлекеттік мекеменің түлектері осы типтегі ұйымға үлгі сертификат алады. Тыңдаушылар білім беруді аяқтамайды немесе қорытынды аттестациядан өтпейді, белгіленген үлгідегі куәлік береді. Білім алушыларды шығару негізі мен тәртібі.

Мемлекеттік мекемеден он сегіз жасқа дейінгі мерзімге айрықша жағдайларда тиісті өнеркәсіптің уәкілетті органының заңсыз іс-әрекеттер жасауы, мемлекеттік мекеменің жарғысын жалпы және қайталап бұзғаны туралы шешімі бойынша жол беріледі. Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды алып тастау туралы шешім қамқоршылық және қорғаншылық органдарының келісімімен жүзеге асырылады. Оқушыны мемлекеттік мекемеден басқа білім беру ұйымына беруді тиісті мекеменің уәкілетті органы психологиялық, медициналық-педагогикалық комиссияның қорытындысы және мемлекеттік мекеменің өтініші негізінде жүзеге асырады.

25. Студенттерді шегерудің негіздері мен тәртібі.

Мемлекеттік мекемелердегі оқушыларды, оқушыларды басқа білім беру ұйымына аудару баланың заңды өкілдерінің келісімімен ПМПК қорытындысы негізінде білім беру органдары жүзеге асырады. Мемлекеттік мекемеден он сегіз жасқа дейінгі мерзімге айрықша жағдайларда тиісті өнеркәсіптің уәкілетті органының заңсыз іс-әрекеттер жасауы, мемлекеттік мекеменің жарғысын жалпы және қайталап бұзғаны туралы шешімі бойынша жол беріледі.

Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды алып тастау туралы шешім қамқоршылық және қорғаншылық органдарының келісімімен жүзеге асырылады. Оқушыны мемлекеттік мекемеден басқа білім

беру ұйымына беруді тиісті мекеменің уәкілетті органы психологиялық, медициналық-педагогикалық комиссияның қорытындысы және мемлекеттік мекеменің өтініші негізінде жүзеге асырады.

26. Мемлекеттік мекемесінің білім алушылары құқықтары, міндеттері мен жауапкершіліктері.

Білім алушылар құқылы:

Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпы міндеттері білім беру стандартына сәйкес мүмкіндіктері шектеулі балаларға сапалы білім алуға;

оқытуда қиыншылыққа кезігітін оқушыларға жеке оқу бағдарламалары бойынша мемлекеттік жалпы міндетті білім беру стандарты аясында білім алуға;

бір оқу мекемесінің басқа оқу мекемесіне ауысу, бір оқу нысанынан екінші оқу нысанына ауысу;

ақпараттық ресурстарымен, оқу құралдарымен, оқу-әдістемелік кешендерімен, әдістемелік кешендерімен және оқу-әдістемелік құралдарымен тегін пайдалану;

спорттық, тренажерлық, оқу, акт залдарымен, жұмсақ және сенсорлық бөлмелермен тегін пайдалану;

өзінің адамгершілік ар-намысын құрметтеуге;

оқудағы үлгерімі үшін, шығармашылық қызметтері үшін марапаттаулар мен мадақтар.

Мемлекеттік мекемеге қабылданған білім алушылар кезек тәртібінде орындармен қамтамасыз етіледі.

Білім алушылар, олардың ата-аналары мен басқа да заңды тұлғалар мемлекеттік мекемесінде орналасу фактісін жасырып қалуды талап етуі мүмкін.

Білім алушылар міндетті:

мүмкіндіктері шектеулі балаларға арналған Қазақстан Республикасының жалпы міндеттері білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес білім, білік және тәжірибелік дағдыларын игеру тиіс, ішкі тәртіп ережелерін сақтап, мемлекеттік мекемесінің жарғысымен қарастырылған басқа да талаптар орындау қажет;

өз денсаулықтарына жауапты қарап, рухани және физикалық тұрғыдан өзін-өзі жетілдіруге бағытталу, санитарлық және жеке гигиеналық ережелерін сақтау, ішімдік, есірткі және басқа да зиянды заттарды пайдаланбауға міндетті;

біріңғай мектеп формасына қатысты талаптарына сақтауға міндетті, мемлекеттік мекемесінің мүліктеріне ұқыпты қарау;

педагогикалық жұмысшының ар-намысын құрметтеуге міндетті.

Білім алушылар, өз міндеттерін бұзғаны үшін, ішкі тәртіп ережелері мен мемлекеттік мекемесінің жарғысымен сәйкес қарастырылған тәртіптік жазалар берілу мүмкін.

27. Ата-аналар мен басқа да заңды тұлғалардың құқықтары мен міндеттері.

Кәмілетке толмаған жасөспірімдердің ата-аналары мен басқа да заңды тұлғалары құқылы;

баланың жеке дара бейімділігі мен ерекшелігіне қарай білім беру ұйымын өз қалауы бойынша таңдауға;

ата-аналар комитеті мен қамқоршылық кеңестері арқылы мемлекеттік мекемесін басқаруға қатысу;

білім беру ұйымынан өз балаларының оқу үлгерімі, тәртібі оқу жағдайлары туралы ақпарат алуға;

өз балаларын тәрбиелеу мен оқыту бойынша түйінді мәселерді шешуге педагогикалық, психологиялық, логопедтік кеңестік көмек алуға;

алушыларды арнайы білім беру ұйымынан басқа білім беру ұйымына ауыстыру.

Ата-аналар мен басқа да заңды тұлғалар міндетті:

өз балаларын тәрбиелеу мен оқытуға жауапкершілікпен қарауға;

балалардың өмірі мен оқуларына қауіпсіз жағдайлар жасау, олардың ақыл-ой және дене қабілеттерінің дамуы, адамгершіліктің қалыптасуына қамтамасыз ету, оқу мекемесінде балалардың сабақтарға қатысуын қамтамасыз етуге;

білім беру ұйымының жарғысында көрсетілген ережелерін сақтауға;

балалардың оқу мекемесіне баруын қамтамасыз етуге;

мемлекеттік мекемесі жұмысшыларының ар – намысын құрметтеуге;

міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды орындауға;

оқушының оқу мен тәрбиесі жөніндегі мемлекеттік мекемесіндегі ұсыныстар мен талаптарына үнемі.

28. Педагогикалық қызметкерлердің құқықтары, міндеттері және жауапкершіліктері.

Педагогикалық қызметпен айналасуға, медициналық жағынан сәйкес келмеген, психиатриялық және (немесе) наркологиялық диспансерде есептеу құратын, сонымен қатар сотталған тұлғалар жатқызылмайды.

Педагогикалық қызметкер құқылы бар:

кәсіби қызметі үшін жағдайлар жасалуды қамтамасыз етумен педагогикалық қызметпен айналасуға;

педагогикалық тәжірибеге жаңа әдістемелер мен технологияларды енгізумен ғылыми-зерттеу, тәжірисдік-эксперименттік жұмыстарымен айналасуға;

мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартын сақтау жағдайында педагогикалық қызметті білім беру стандартын сақтау жағдайында педагогикалық қызметті ұйымдастыруды әдіс-тәсілдерін еркін таңдауға;

бес жылда бір рет ұзақтығы төрт айдан кем емес біліктілігін арттыруға;

санатты арттыру, қызметтік өсу мақсатында мерзімінен бұрын аттестациялану;

педагогикалық қызмет етуде материалдық және моральдік марапаттау;

ақылы демалысқа;

өзінің кәсіби ар-намысы мен абыройын қорғауға;

коммуналдық мемлекеттік мекемесі әкімшілігінің бұйрықтары мен әкімдеріне арыз беруге.

Педагогикалық қызметкер міндетті:

өзінің кәсіби құзыретінің аясында тиісті теориялық және тәжірибелік білім мен дағдыларының болуы;

сәйкесінше мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартымен қарастырылған төмен емес деңгейде оқушылармен, тәрбиеленушілермен білім, білік және дағдыларды алуды қамтамасыз ету;

тәрбиеленушілердің жеке және шығармашылық қабілеттерін дамытуды анықтау мен көмек көрсету;

өзінің кәсіби шеберлігін, интеллектуалды, шығармашылық және жалпы ғылыми деңгейін үнемі жетілдіру;

бас жылда бір рет аттестациадан өту;

педагогикалық әдеп нормаларын сақтау;

білім алушылардың және олардың ата-аналарының, онымен қоса басқа да заңды тұлғалардың ар-намасы мен қадір-қасиеттерін құрметтеу;

салауатты өмір салттарын ұстану мен оны білім алушылар арасында насихаттау;

мемлекеттік мекеменің жарғысын және лауазымдық нұсқаулықтарын орындау;

білім алушыларды техникалық қауіпсіздің ережелерін және басқа да өмір қауіпсіздік негіздерін сақтауды үйрету.

Педагогикалық қызметкердің беделін түсіретін, тиісті міндеттерді орындамау мен тәртіпсіздікті іске асырғаны үшін, педагогикалық қызметкер Қазақстан Республикасының заңдарымен белгіленген жауапкершілікке тартылуы мүмкін.

29. Мемлекеттік мекемеге осы жарғыда бекітілген өз қызметінің мәні мен мақсаттарына сай келмейтін қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелер жасауға тыйым салынады.

30. Мемлекеттік мекеме қызмет мақсаттарына қайшы жасалған мәміле, Қазақстан Республикасының шектеулі заңдарында немесе құрылтай құжаттарында не басшының жарғылық құзыретін бұза отырып, жасалған мәміле тиісті саланың уәкілетті органының, жергілікті атқарушы органының шешімімен, немесе мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның не прокурордың талабы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

4. Мемлекеттік мекемені басқару

31. Мемлекеттік мекемені жалпы басқару - Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес белгіленген сәйкесінше саланың өкілетті органы іске асырады.

23. Құрылтайшы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен мынадай қызметтерді жүзеге асырады:

- 1) мемлекеттік мекемеге мүлікті бекітеді;
- 2) мемлекеттік мекеме жарғысын бекітеді, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізеді.

24. Тиісті саланың уәкілетті органы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен мынадай қызметтерді жүзеге асырады:

- 1) мемлекеттік мекеменің жеке қаржыландыру жоспарын бекітеді;
- 2) мемлекеттік мекеме мүлкінің сақталуына бақылауды жүзеге асырады;
- 3) мемлекеттік мекеменің басқару органдарының құрылымын, құрылу тәртібі мен өкілеттік мерзімін, мемлекеттік мекеменің шешімдер қабылдау тәртібін анықтайды;

4) мемлекеттік мекеме басшысының құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін, оның лауазымынан босату негіздерін анықтайды;

5) мемлекеттік мекеменің құрылымы мен шекті штат санын бекітеді;

6) жылдық қаржылық есептілікті бекітеді;

7) мемлекеттік мүлік бойынша өкілетті органға - мемлекеттік мекемеге тапсырылған немесе жеке шаруашылығы қызметінің нәтижесінде иемденген мүлікті алып тастауға немесе қайта таратуға келісімін береді;

8) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

34. Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген жағдайлардан басқа мемлекеттік мекеме басшысы тиісті саланың уәкілетті органымен қызметке тағайындалады және қызметтен босатылады.

35. Мемлекеттік мекеменің басшысы мемлекеттік мекеме жұмысын ұйымдастырады және басшылық етеді, тиісті саланың уәкілетті органына тікелей бағынады (Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген жағдайлардан басқа) және мемлекеттік мекемеге жүктелген міндеттер мен олардың өз қызметтерін жүзеге асыруына жеке жауапты болады.

36. Мемлекеттік мекеменің басшысы дара басшылық қағидаты бойынша әрекет етеді және мемлекеттік мекеме қызметінің барлық мәселелерін Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы жарғыда (ережеде) айқындалатын өз құзыретіне сәйкес дербес шешеді.

37. Мемлекеттік мекеме басшысының мемлекеттік мекемемен жарғылық емес қызметті жүзеге асыруға бағытталған әрекеті еңбек міндеттемелерін бұзу болып табылып, тәртіптік және материалдық жауапкершілікке әкеледі.

38. Мемлекеттік мекеменің қызметін жүзеге асыру барысында мемлекеттік мекеменің басшысы Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен:

- 1) мемлекеттік мекеме атынан сенімхатсыз әрекет етеді;
- 2) мемлекеттік органдарда, басқа да ұйымдарда мемлекеттік мекеменің мүддесін білдіреді;
- 3) шарттар жасасады;

- 4) сенімхаттар береді;
- 5) мемлекеттік мекеменің іссапарларға, машықтануға, қызметкерлерді қазақстандық және шетелдік оқу орталықтарында оқытуға және қызметкерлердің біліктілігін арттырудың басқа да түрлеріне байланысты тәртібі мен жоспарларын бекітеді;
- 6) банк шоттарын ашады;
- 7) барлық қызметкерлер үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;
- 8) тиісті саланың уәкілетті органы тағайындайтын қызметкерлерден басқа, мемлекеттік мекеме қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және жұмыстан босатады;
- 9) мемлекеттік мекеме қызметкерлеріне, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес көтермелеу және жазалау шараларын қолданады;
- 10) өз орынбасарының (орынбасарларының) және мемлекеттік мекеменің басқа да басшы қызметкерлерінің міндеттері мен өкілеттік аясын айқындайды;
- 11) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша шаралар қолданады және жеке жауапты болады;
- 12) оған Қазақстан Республикасы заңнамасымен, осы жарғымен (ережемен) және тиісті саланың уәкілетті органы немесе жергілікті атқарушы органның не аудандық маңызы бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімі аппараты жүктелген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

5. Мемлекеттік мекеме мүлкі

39. Мемлекеттік мекеме мүлкінің құны оның теңгерімінде айқындалатын заңды тұлғаның активтері құрайды. Мемлекеттік мекеменің мүлкі мыналардың:
 - 1) оған меншік иесі берген мүлік;
 - 2) өз қызметі барысында сатып алған мүлік (акшалай кірістерді қоса алғанда);
 - 3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған өзге де қаржы көздері.
40. Мемлекеттік мекеме дербес иеліктен шығаруға немесе оған бекітілген мүлік пен оған смета қаражаты бойынша мүлікке өзгеше тәсілмен иелік етуге бөлінген құқығы жоқ.
41. Егер Қазақстан Республикасының заңдарымен мемлекеттік мекемеге кіріс әкелетін қызметті жүзеге асыру құқығы берілсе, онда білім беру (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізуден түсетін ақшаны қоспағанда, мұндай қызметтен алынған ақша Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тиісті бюджеттің есебіне жатқызылады.
42. Егер қаржыландырудың қосымша көзі Қазақстан Республикасының заңдарымен белгіленбессе, мемлекеттік мекеме қызметі бюджеттен қаржыландырылады.

43. Мемлекеттік мекеме бухгалтерлік есеп жүргізеді және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептілік ұсынады.

44. Мемлекеттік мекеменің қаржылық-шаруашылық қызметін тексеру және қайта қарау Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіпте тиісті саланың уәкілетті органымен жүзеге асырады.

6. Мемлекеттік мекемедегі жұмыс тәртібі

45. Мемлекеттік мекеменің жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібі қағидаларымен белгіленеді және Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

7. Құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

46. Мемлекеттік мекеменің құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу жергілікті атқарушы органның шешімі бойынша жүзеге асырылады.

8. Мемлекеттік мекемені қайта ұйымдастыру және тарату шарттары

47. Мемлекеттік мекемені қайта ұйымдастыру және тарату құрылтайшының шешімі бойынша жүргізіледі және "Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес аумақтық әділет органдарында мемлекеттік тіркеуден өтеді".

48. Мемлекеттік заңды тұлға заң актілерінде көзделген басқа да негіздер бойынша да таратылады.

49. Кредит берушілердің талаптарын қанағаттандырғаннан кейін қалған таратылған мемлекеттік мекемені мүлкін мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті орган немесе жергілікті атқарушы органның не аудандық маңызы бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімі аппараты қайта бөледі.

50. Таратылған мемлекеттік мекеменің мүлкін өткізу нәтижесінде алынған қаражатты қоса алғанда, осы мекеменің кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған ақшасы тиісті бюджет кірісінің есебіне жатқызылады.

Басшы

Т.А.Ә.

қолы